ଆସିଫ୍ ହମିଦ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି

ବନାମ

ଜାମ୍ମୁ ଏବଂ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି

ମେ 3,1989

[କେ. ଏନ୍. ସିଂହ, କେ. ଜଗନ୍ନାଥ ଶେଟ୍ଟି, ଏବଂ କୁଲଦିପ ସିଂହ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32,226 - ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା - ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଅପିଲେଟ ଅଧିକାରୀ ନୁହେଁ - ନୀତି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ପାଇଁ ନୁହେଁ - କ୍ଷମତା ପୃଥକୀକରଣର ମତବାଦ - କ'ଣ ?

ବୃତ୍ତିଗତ କଲେଜ - ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ନାମଲେଖା (ନାମଲେଖା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଚୟନ) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଦେଶ 1987 । ଖଣ୍ଡ 2 (b), 2 (c), 3 ଏବଂ 4 - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ - ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଚୟନ ପାଇଁ 'ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା' ଗଠନ କରିବା ଲାଗି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କି ।

ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀରର ଦୁଇଟି ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ MBBS/BDS ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ 1988-89 ଅଧିବେଶନ ପାଇଁ ଅନେକ ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଉପରୋକ୍ତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ଚୟନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଚୟନ, ଜ୍ୟୋତ୍ସନା ଶର୍ମା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନାମ ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ, (17.4.1987 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି) ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଉଲ୍ଲଂଘନ ଅଟେ । ସେହି ମାମଲାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଦୁଇଟି ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଏକ ବୈଧାନିକ ସ୍ୱାଧୀନ ସଂସ୍ଥାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ତାହା ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଏପରି ଏକ ସଂସ୍ଥାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତୁ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପ୍ରଭାବରୁ ମୁକ୍ତ ହେବ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ (ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର MBBS/BDS ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପେସାଦାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚୟନ) ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଆଦେଶ 1987 ଜାରି କରିଥିଲେ । ବୃତ୍ତିଗତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଚୟନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଗଠନ ପାଇଁ ଏହି

ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା, କାର୍ଯ୍ୟ, ସେବାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ କ୍ଷମତା ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ଅନ୍ୟ ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆଧାରରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଚୟନ, ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ପ୍ରକୃତିର ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରି ଏହାକୁ ଦୋହରାଇଛନ୍ତି ।

ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ସତୀଶ ରାଇନା, ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ ଏବଂ ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନକରିବା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ସହମତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଆଜ୍ଞାଦେଶର ସମାଧାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଆଦେଶରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉପରେ ଆଉ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରି ପୁନର୍ଗଠନ କରିଛନ୍ତି, ପୁନର୍ଗଠିତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ରଖିବେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯଦି କୌଣସି ଆଧାରରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ଚୟନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇବେ । ପରେ, ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିନିଜଣ ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ମନୋନୀତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଚୟନ ପାଇଁ ଏକ "ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା" ଗଠନ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କ୍ଷମତା ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା, ଏବଂ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକୁ ଯଦିଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଭାବରେ ନିଆଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ **(1)** ତିନି ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ପୁନର୍ଗଠିତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କେବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲେ କାରଣ ଶ୍ରୀ ଜେ. ପି. କେସର ଚୟନ ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ ଯୋଗ ଦେଇନଥିଲେ **(2)** ଯାଞ୍ଚ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ ବରଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ନିଯୁକ୍ତ କମିଟି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା; **(3)** କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ କମିଟି କେବଳ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ; ଏବଂ **(4)** ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ଆୟୋଜନ କରିବାର ମାନଦଣ୍ଡ, ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅସଙ୍ଗତି ଥିଲା I

ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଏବଂ ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ଅଦାଲତ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ :**(1)** ଯଦିଓ କ୍ଷମତା ପୃଥକୀକରଣର ମତବାଦ ସମ୍ବିଧାନ ଅଧୀନରେ ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଠୋରତାରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଇନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ବିଧାନ ନିର୍ମାତାମାନେ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି I ବିଧାନସଭା, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ନ୍ୟାୟପାଳିକା ସମ୍ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ I

(2) ବିଧାନସଭା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷମତାର ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ପ୍ରୟୋଗକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଅସ୍ତ୍ର I ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା ନିଜ ବ୍ୟୟର ଦିଗବଳୟରେ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ନ୍ୟାୟର ଧାରଣାକୁ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଡ଼ି ନେଇଛି I ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ନ୍ୟାୟିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ବିଷୟ ହୋଇଥିବାବେଳେ, ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ଏକମାତ୍ର ଅଟକ ହେଉଛି ନ୍ୟାୟିକ ସଂଯମର ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରୟୋଗିକ ଶୃଙ୍ଖଳା I

ଟ୍ରପ୍ ବନାମ ଡଲେସ୍, 356 US ୫6, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି I

(3) ଯେତେବେଳେ ଏକ ରାଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଏ, ନ୍ୟାୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଯେ ବିଧାନସଭା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସମ୍ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷମତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ନାହିଁ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ I ଏପରି କରିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ସ୍ୱୟଂ-ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ I

(4) ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର, ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବାବେଳେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ ନୁହେଁ I ସମ୍ବିଧାନ, ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା କିମ୍ବା ପରାମର୍ଶ ଦେବା କିମ୍ବା ସମ୍ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଧାନସଭା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉପଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ, ଯଦି ଏହି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କର ସାମ୍ବିଧାନିକ ସୀମା କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତାକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

(5) "ବୈଧାନିକ ସ୍ୱାଧୀନ ସଂସ୍ଥା" ଗଠନ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅର୍ଥ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସମ୍ବିଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପାଇଁ ଏହା ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବିସ୍ତୃତ ପଦକ୍ଷେପ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛି । ସମ୍ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଧାନସଭା ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ । କେବେ ଏବଂ କେଉଁ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯିବ ତାହା ବିଚାର କରିବା କେବଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଦାୟିତ୍ୱ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଧାନସଭାକୁ ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ଏବଂ ଅପିଲ ଅଧୀନରେ ରାୟରେ ଏହାକୁ ଦୋହରାଇବାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ ।

ନରେନ୍ଦର ଚାନ୍ଦ ହେମ ରାଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗଭର୍ଣ୍ଣର, କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ, ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ , [1972] 1 SCR 940 ଏବଂ ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କ ପିତାମାତା, ସିମଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1985] 3 SCC 169, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ।

(6) ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀରର ବିଧାନସଭା ଡାକ୍ତରୀ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିନଥିବାରୁ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ **5** ସହିତ ପଢାଯାଇଥିବା ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ **162** ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳିତ ହେବ ।

(7) ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବିଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସରକାରଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟର ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ନୀତି ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀର ସେହି କ୍ଷମତା ଛଡ଼ାଇ ନେବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ।

(୪) କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ତଥା ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସର୍ବଦା ଅଯୌକ୍ତିକତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ଦୁର୍ବଳତା ଆଧାରରେ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ।

(୨) ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ମାତ୍ରାରେ ପାଳନ କରି ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଚୟନ ପାଇଁ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

(10) ତିନି ସଦସ୍ୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏକ ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନଥିଲେ । ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପ୍ରକୃତିର କାର୍ଯ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କେବଳ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଚୟନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲେ, ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ଚୟନକୁ ଅବୈଧ କରେ ନାହିଁ ।

ୟୁନାଇଟେଡ୍ କମର୍ସିଆଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସେମାନଙ୍କର କର୍ମଚାରୀ, [1951] SCR 380, ବିଶିଷ୍ଟ ।

(11) ଅପର ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଦୁଇ ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଧ ଥିଲା ।

ଅବଧ ବିହାରୀ ସିହ୍ନା ବନାମ ବିହାର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, (ଦେୱାନୀ ଅପିଲ 1650/67 ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା 4.1.196୪ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି, ବିଶିଷ୍ଟ ।

(12) ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚୟନରେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟିକ କିମ୍ବା ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥାଏ ।

(13) ଏକ କମିଟି ନିଯୁକ୍ତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା । ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ଅନୁମୋଦିତ ହେବା ପରେ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କମିଟି ନିକଟରେ ନିଜର କ୍ଷମତା ତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି ।

(14) ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀରର ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜଗୁଡ଼ିକରେ **MBBS** ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ଚୟନ ପାଇଁ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ପଦ୍ଧତି ଥିଲା ।

କୌଶଳ କେ. ଆର୍. ଗୁପ୍ତା ବନାମ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ, [1984] 3 SCR ASIF 407 ଏବଂ ଅତୁଲ *ଖୁଲ୍ଲର ବନାମ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ, [1986] Supp.* SCC 225, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ।

(15) ସଂରକ୍ଷିତ/ସାଧାରଣ ପଦବୀ ପୂରଣ ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫଳରେ ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଉପସ୍ଥାପନା ହୋଇଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ନଥିରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ ।

(16) ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତିଶତ ଅଙ୍କ ସ୍ଥିର କରିବା କିମ୍ବା ଖାଲି ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଡାକି ଯୋଗ୍ୟତା ସର୍ବନିମ୍ନ ସୀମାରେଖା ସୂଚିତ କରିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 2711/1989 ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି

WP. 1304/1988ରେ ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 9.12.88 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଜି. ଏଲ୍. ସଙ୍ଘୀ, ପୃଥ୍ୱୀ ରାଜ୍, ଏମ୍. ଏଚ୍. ବେଗ, ଅନୀଲ ଦେବ ସିଂହ, ବି. ସେନ , ଡି. ଡି. ଠାକୁର, ଅଲତାଫ ଅହମ୍ମଦ, ଏ. ଡି. ସିଂହ, ଏଚ୍. ଡି. ପାଠକ, ଡି. ସି. ରାଇନା, ବିଜୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମେନନ, ଏସ୍. କେ. ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ, ସଲମାନ ଖୁର୍ସିଦ, ଏଲ୍. ଆର୍. ସିଂହ, ଆର୍. ସି. ଗାନ୍ଧୀ, ପି. ଡି. ଶର୍ମା, ପି. ଏସ୍. ଶ୍ରଫ, ଏସ୍. ଏସ୍. ଶ୍ରଫ, ଏସ୍. ଏ. ଶ୍ରଫ, ରମେଶ ସି. ପଠାନ, ଏସ୍. ଜୋଗିନ୍ଦର ସିଂହ, ଯଶୱନ୍ତ ସିଂହ କୋତୱାଲ, ଇ. ସି. ଅଗ୍ରୱାଲା, ସୁଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଭଟ୍ଟ, ଏ. ପି. ଅଗ୍ରୱାଲ, ଅତୁଲ ଶର୍ମା, ଭି. କେ. ଗୁପ୍ତା, ଡି. ବି. ସାହନୀ, ବି. ବି. ସାହନୀ, ଆର. ସତୀଶ, ଏସ୍. ଏସ୍. ଲେହର, ଦଲବୀର ଭାଣ୍ଡାରୀ, ଭୀମ ସିଂହ, ଆର. ସି. ପାଠକ, ସୁହେଲ ଦତ୍ତ, ସୁଶ୍ରୀ ଭି. ମେନନ, ସୁଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ର ସାହନୀ, ସୁଭାଷ ଶର୍ମା ଏବଂ ଅନିଲ ବୈଦ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କୁଲଦିପ ସିଂହ, ଏହି ସମସ୍ତ ଆବେଦନରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି ।

ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀରର ଦୁଇଟି ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ MBBS/BDS ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଚୟନକୁ ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାର ପୀଠ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଆଧାରରେ କେତେକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ବାତିଲ କରିଦେଇଛନ୍ତି ।

(I) ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମା ଏବଂ ଅନ୍ୟ, ବନାମ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ମାମଲାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଚୟନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥିଲା, ଯାହା 17 ଏପ୍ରିଲ, 1987 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା (ଏହା ପରେ ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲା କୁହାଯାଏ) । ସେହି ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଏକ ବୈଧାନିକ ସ୍ୱାଧୀନ ସଂସ୍ଥାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଏପରି ଏକ ସଂସ୍ଥାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଉଚିତ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପ୍ରଭାବରୁ ମୁକ୍ତ ହେବ । କୌଣସି ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ଗଠିତ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଚୟନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଏବଂ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମନ୍ଦ ଥିଲା ।

(II) 1988 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 17 ତାରିଖରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ହୋଇଥିବା କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଚୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତିନି ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ହେବାର ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ତିନିଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି କେବେ ସାକ୍ଷାତ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷାରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମାମଲା ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଚୟନ ଅବୈଧ ଥିଲା ।

ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ମନୋନୀତ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ଏହି ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ରାୟକୁ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ କେତେକ ଅସଫଳ ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟ ଚୟନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ଅତିରିକ୍ତ ଆଧାର ଉଠାଇଛନ୍ତି ।

ଯଦିଓ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି, ଯାହାକୁ ଆମେ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛୁ, କିନ୍ତୁ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରଶ୍ନ

ହେଉଛି ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଚୟନ ପାଇଁ "ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା" ଗଠନ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାର କ୍ଷମତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଛି କି ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଚୟନ କେବଳ ସେହି ଆଧାରରେ ଅବୈଧ କି ।

ବିବାଦକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ତଥ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀରର ଦୁଇଟି ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଚୟନକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ 1987 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 17 ତାରିଖର ରାୟରେ ସାଧାରଣ ଭାବେ ଚୟନକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବିଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ବିଚାରପୀଠ, ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସହିତ ଜଡିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି :

" ଏହି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଶେଷ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଆମେ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ କେତେକ ବର୍ଗର ସଂରକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ କିଛି କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ।

ଭବିଷ୍ୟତରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦୁଇଟି ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଏକ ବୈଧାନିକ ସ୍ୱାଧୀନ ସଂସ୍ଥାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବେ, ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ ଲିଖିତ ଏବଂ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା କରିବାର କ୍ଷମତା ରହିବ ।

“ ...... ଚୟନ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି କାରଣ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏବଂ ଚଳିତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ସାଧାରଣ ବିଭାଗ ଜଡିତ ଥିବା ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ । ସାଧାରଣତଃ ଏହା ଅନୁଭବ କରାଯାଏ ଯେ ସାଧାରଣ ବିଭାଗ ହେଉଛି ପ୍ରଶାସନର ଏକ ଶାଖା ଏବଂ ଏହା ପ୍ରଶାସନର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବରେ ଅଛି । ତେଣୁ, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପ୍ରଭାବରୁ ମୁକ୍ତ କୌଣସି ସ୍ୱାଧୀନ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଚୟନ କରାଯିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚୟନରେ ନିରପେକ୍ଷତା ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷତା ହାସଲ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ବିଚାର କରିଛୁ ଏବଂ ଏହାର ସମସ୍ତ ଦିଗକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଛୁ ।

" ...... ତେଣୁ ରାଜ୍ୟରେ MBBS/BDS ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ଗଠନ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯେଉଁ ସଂସ୍ଥାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପ୍ରଭାବରୁ ମୁକ୍ତ ରଖାଯିବ । ତାହା ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ରାଜ୍ୟ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଏପରି ଏକ ସଂସ୍ଥାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରିବ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପ୍ରଭାବରୁ ମୁକ୍ତ ହେବ । ରାଜ୍ୟ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ MBBS/BDS ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ପ୍ରଶାସନ କିମ୍ବା ସହଯୋଗୀଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ତାଲିମ ଶାଖା କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଭାଗକୁ ଆମେ ଅନୁମୋଦନ କରୁନାହୁଁ । ଚୟନ କମିଟି, ଏକ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ଗଠନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ହେବ ଯେଉଁମାନେ ଉଚ୍ଚ ସାମର୍ଥ୍ୟର ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଏବଂ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ଦୁଇଟି ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଜଡିତ ରହିବେ ।

ଆମ ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱାଧୀନ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଏକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତି ବିକଶିତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତର ଲିପିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ, ଏହିପରି ପରୀକ୍ଷକଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ତର ଲିପି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯିବ, ଯେଉଁମାନେ ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀରର ଦୁଇଟି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତିଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 1987 ମସିହା ମେ ମାସ 18 ତାରିଖରେ ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଜରିଆରେ ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ(ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର MBBS/BDS ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୃତ୍ତିଗତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚୟନ) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଦେଶ 1987 ନାମରେ ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ ।(ଏହା ପରେ ଏହାକୁ SRO 291 କୁହାଯାଏ ।)

ଆଦେଶର ଖଣ୍ଡ 2 (b), 2 (c), 3 ଏବଂ 4 ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

" 2 (b) ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ବୃତ୍ତିଗତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଚୟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ।

" 2 (c) କମିଟିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି "ବୃତ୍ତିଗତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଚୟନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ କମିଟି" ।

3. " ଆସନଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶତ

ଉପଲବ୍ଧ ଆସନଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରାଯିବ :

i) ମୁକ୍ତ ଯୋଗ୍ୟତା ବର୍ଗରୁ 50 ପ୍ରତିଶତ

ii) ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗରୁ 50 ପ୍ରତିଶତ

4. “ ଗୁଣବତ୍ତା

ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ୍ୟତା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଧାରରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବ :

i) ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା 85 ଅଙ୍କ

ii) ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା 15 ଅଙ୍କ

ମୋଟ 100 ଅଙ୍କ

ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରକଗୁଡ଼ିକରେ ଉପ-ବିଭାଜିତ କରାଯିବ :

i) ଦକ୍ଷତା 8 ଅଙ୍କ

ii) G.K.G.I. 7 ଅଙ୍କ

ମୋଟ 15 ଅଙ୍କ

1987 ମସିହା ମେ ମାସ 18 ତାରିଖରେ ସରକାର ଅନ୍ୟ ଏକ ଆଦେଶ ମଧ୍ୟ ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯାହାର ନାମ ଥିଲା 1987 ମସିହାର "ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ" କାର୍ଯ୍ୟ, ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ କ୍ଷମତା (ଆଦେଶ) (ଏହା ପରେ ଏହାକୁ 1987 ଆଦେଶ କୁହାଯାଏ) ।ଆଦେଶର ଖଣ୍ଡ 1,2 ଏବଂ 5 ନିମ୍ନରେ ପୁନଃ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି :

1. " ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା

ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ 25 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ସମୟ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ସେବା କରିଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ନୁହଁନ୍ତି ।

2. " ଇସ୍ତଫା ଏବଂ ଅପସାରଣ

(a) ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ସରକାରଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରି ତାଙ୍କ ହାତରେ ଲିଖିତ ନୋଟିସ ଦେଇ ତାଙ୍କ ପଦରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେଇପାରିବେ ।

(b) ଏକ ତଦନ୍ତ ପରେ ପ୍ରମାଣିତ ଅସଦାଚରଣ କିମ୍ବା ଅକ୍ଷମତା ଆଧାରରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପଦରୁ ହଟାଇ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ, ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ବିଷୟରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅଭିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

5. " କ୍ଷମତା ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ

(i) ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ କ୍ଷମତା ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିବ ଯଥା :

(a) ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା ଏବଂ ସାକ୍ଷାତକାର ଆୟୋଜନ କରିବା ଏବଂ ବୃତ୍ତିଗତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଚୟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ।

(b) ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ଚୟନ କରିବା ଏବଂ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଏବଂ ପରୀକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ।

(c) ବୃତ୍ତିଗତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଚୟନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡ (b) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କମିଟି ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ।

(d) ସମୟ ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ରଖାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠିରୁ, ଏହି ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ କ୍ଷମତାର ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବା ।

(ii) ସମୟ ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ଏହି ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନ ରହିବେ ।

ଏହାପରେ SRO 291 ଅଧୀନରେ ଶ୍ରୀନଗରର S.P. କଲେଜର ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ସତୀଶ ରାଇନାଙ୍କୁ 19.5.1987 ରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଇତି ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷ 1987-88 ପାଇଁ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଚୟନକୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଫାରୁକ୍ ଅହମ୍ମଦ ବାଚା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେମାନେ ବନାମ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ମାମଲାରେ ଏହି ରାୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ 10 ଜୁନ୍, 1988 ରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆବେଦନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବିଚାରପୀଠ ଗଠନ କରିଥିବା ଉଭୟ ବିଚାରପତି ଭିନ୍ନମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଭିନ୍ନତାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ମାମଲାଟି ତୃତୀୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ବାଚାଙ୍କ ମାମଲାରେ ମୁଖ୍ୟ ଆପତ୍ତି କରିବା ଥିଲା ସରକାରୀ ଅଧିସୂଚନା SRO 460A ଯାହା ମହିଳା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ 50 ପ୍ରତିଶତ ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

ଯେତେବେଳେ ବାଚାଙ୍କ ମାମଲା ତୃତୀୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା, ଅଧିବେଶନ 1988-89 ପାଇଁ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ଅଗଷ୍ଟ 7 ଏବଂ 8,1988 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳାଫଳ ଅଗଷ୍ଟ 25,1988 ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା 29 ଅଗଷ୍ଟ, 1988 ରୁ 7 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1988 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ଚାଲିଥିବା ସମୟରେ, ରାଜୀବ ମହାଜନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ସମେତ ଅନେକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଅଧ୍ୟାପକ ସତୀଶ ରାଇନାଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷାରେ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଉ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଡକାଯାଉ ।

ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର 1987 ମସିହା ମେ 19 ତାରିଖରେ ଅଧ୍ୟାପକ ସତୀଶ ରାଇନାଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିବା ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଡକ୍ଟର ଆଗା ଅଶରଫ ଅଲ୍ଲୀ, ଶ୍ରୀ ଜେ. ପି. କେସର ଏବଂ ଅଧ୍ୟାପକ ସତୀଶ ରାଇନାଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପୁନର୍ଗଠନ କରି ଏକ ନୂଆ ଆଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ରାଜୀବ ମହାଜନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେମାନେ ବନାମ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେମାନେ, ଏହି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି 1988 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 17 ତାରିଖରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ସହମତ ଆଦେଶ ଜରିଆରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

> " ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ସରକାର 1987 ମସିହା ମେ 19 ତାରିଖର ସରକାରୀ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 923-GD କୁ ରଦ୍ଦ କରି, (1) ଡ. ଆଗା ଅଶରଫ ଅଲ୍ଲୀ (2) ଶ୍ରୀ ଜେ. ପି. କେସର ଏବଂ (3) ଅଧ୍ୟାପକ ସତୀଶ ରାଇନାଙ୍କୁ ନେଇ, ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପୁନର୍ଗଠନ ପାଇଁ 1988 ମସିହାର ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 1347-GD ଜାରି କରିଛନ୍ତି ।
>
> ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ସହମତି ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର MBBS/BDS ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପରୋକ୍ତ ପୁନର୍ଗଠିତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ସମସ୍ତ ମାମଲା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ କରାଯିବ । ତେବେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଚୟନକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା କରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ରହିବ ଯଦି ସେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଉପଲବ୍ଧ ସମସ୍ତ ଆଧାରରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ।
>
> ଉପରୋକ୍ତ ସହମତ ଆଦେଶ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଆମେ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଏବଂ ଆଦେଶର ସମାଧାନ କରୁ । ପୂର୍ବରୁ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରହିତାଦେଶ ଉଠାଇ ଦିଆଗଲା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ CMP ଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରାଯିବ ।

1988 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 22 ତାରିଖରେ କାଶ୍ମୀର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଅଧ୍ୟାପକ ଏମ୍. ୱାଇ. ତୱାନା, କାଶ୍ମୀର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନର ଅଧ୍ୟାପକ ଡକ୍ଟର ୱାଇ. ସିଂହ ଏବଂ କାଶ୍ମୀର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଗଣିତରେ ପାଠକ ଡକ୍ଟର ଅବଦୁଲ ଆଜିମଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।

27 ଅକ୍ଟୋବର, 1988 ରେ ଅଧିବେଶନ 1988-89 ପାଇଁ MBBS/BDS ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପରେ, ରାଜୀବ ମହାଜନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀ 1988 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 29 ତାରିଖରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସମୂହ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ, 21 ନଭେମ୍ବର, 1988 ରେ ତୃତୀୟ ବିଚାରପତି ଭାବରେ ବିଦ୍ୱାନ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଫାରୁକ୍ ବାଚାଙ୍କ ମାମଲାରେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଉପରେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ । ରାୟର ଶେଷ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ବିଦ୍ୱାନ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି :

> " ମାମଲା ଛାଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ଏପରିକି ପୁନରାବୃତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟରେ, ମୁଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ ବୃତ୍ତିଗତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଚୟନରେ ନିରପେକ୍ଷତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ଏକ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ସ୍ୱାଧୀନ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା, ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାଳର ସୁରକ୍ଷା ସହିତ, ଶୀଘ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ, ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏବଂ ତିନି ଜଣ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପୁନର୍ଗଠନ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସାମୟିକ ବା ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହାର ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଅବଧିରେ, ପୁନର୍ଗଠିତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ବି. ଏ. ଖାନଙ୍କ ଦାଖଲ ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ରାୟରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ରାଜୀବ ମହାଜନ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟମାନେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନର ସମୂହ ଶେଷରେ ନଭେମ୍ବର 29,1988 ରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 9,1988 ରେ ରାୟ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ମନୋନୀତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ତାଲିକା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାରଣରୁ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିବ । ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ

ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷାକୁ ବାଦ ଦେଇ ପୂର୍ବରୁ ଆୟୋଜିତ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ଆଧାରରେ ଅଧିବେଶନ **1988-89** ପାଇଁ ଚୟନ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ରାଜ୍ୟ **2** ସପ୍ତାହର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ପୁନର୍ଗଠନ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଯୋଗ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷାର ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଅଙ୍କକୁ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ 15 ଅଙ୍କ ସହିତ ସମାନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷାରେ ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ଆନୁପାତିକ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ପୂର୍ବରୁ ଆୟୋଜିତ ଲିଖିତ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଅଙ୍କରେ ଏହିପରି ଅଙ୍କଗୁଡିକ ଯୋଡାଯିବ ଏବଂ ତା 'ପରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଗୁଣବତ୍ତା ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପରମ ଆଦେଶ ପ୍ରକୃତିର ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରି ଏହାକୁ ଦୋହରାଇଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଉପରୋକ୍ତ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରହିଛି ।

ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସିଧାସଳଖ ଜଡ଼ିତ ବିବାଦ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଆମେ ଆମ ସମ୍ବିଧାନ ଅଧୀନରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ତିନୋଟି ଅଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ଏକ ନୂତନ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇପାରିବା । ଯଦିଓ କ୍ଷମତା ପୃଥକୀକରଣର ମତବାଦ ସମ୍ବିଧାନ ଅଧୀନରେ ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଠୋରତାରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଇନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ବିଧାନ ନିର୍ମାତାମାନେ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ।**ବିଧାନସଭା**, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ନ୍ୟାୟପାଳିକା ସମ୍ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କୌଣସି ଅଙ୍ଗ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଙ୍ଗକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିଜ ହାତକୁ ନେଇପାରିବ ନାହିଁ । ସମ୍ବିଧାନ ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବିଜ୍ଞତା ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଯେ ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ ସେଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ କଡାକଡି ଭାବରେ ଅନୁସରଣ କରି ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ । ଗଣତନ୍ତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗର ଶକ୍ତି ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ, ଲୋକମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛାର ଦୁଇଟି ଦିଗ, ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅର୍ଥ ସମେତ ସମସ୍ତ କ୍ଷମତା ରହିଛି । ଖଣ୍ଡା କିମ୍ବା ପର୍ସ ଉପରେ ନ୍ୟାୟପାଳିକା କୌଣସି କ୍ଷମତା ନାହିଁ, ତଥାପି ରାଜ୍ୟର ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ସାମ୍ବିଧାନିକ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାର କ୍ଷମତା ଏହାର ରହିଛି । ଏହା ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରହରୀ । ବିଧାନସଭା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷମତାର ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ପ୍ରୟୋଗକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଅସ୍ତ୍ର । ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷାର ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ଦିଗକୁ

ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ନ୍ୟାୟର ଧାରଣାକୁ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଡ଼ି ନେଇଛି । ବିଧାନସଭା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ନ୍ୟାୟିକ ସଂଯମର ବିଷୟ ହୋଇଥିବାବେଳେ, ଆମର ନିଜ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ଏକମାତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ହେଉଛି ନ୍ୟାୟିକ ସଂଯମର ସ୍ୱୟଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶୃଙ୍ଖଳା ।

ଟ୍ରପ୍ ବନାମ ଡଲେସ, **356 U.S. 86** ର ବିବାଦୀୟ ପ୍ରବାସୀ ମାମଲାରେ ଅସହମତି ପ୍ରକାଶ କରି ଆମେରିକାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜେ. ଫ୍ରାଙ୍କଫର୍ଟର୍ ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି :

> " ମାଡିସନଙ୍କ ବାକ୍ୟାଂଶରେ, ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ହେଉଛି "ଏକ ଅତିକ୍ରମଣକାରୀ ପ୍ରକୃତିର" । ନ୍ୟାୟିକ କ୍ଷମତା ଏହି ମାନବୀୟ ଦୁର୍ବଳତା ଠାରୁ ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ସୀମାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସତର୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ ଏହା ଉପରେ ଏକମାତ୍ର ସଂଯମ ହେଉଛି ଆତ୍ମସଂଯମ ।
>
> କ୍ଷମତାର ସୀମା ଏବଂ କ୍ଷମତାର ବିଜ୍ଞ ପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ କଡାକଡି ପାଳନ କରିବା-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ବିଚକ୍ଷଣତାର ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟରେ-ଦୁଇଟି ଧାରଣାର ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କିନ୍ତୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ସମ୍ପର୍କର ସବୁଠାରୁ ସତର୍କ ପ୍ରଶଂସା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯାହା ଅତି ସହଜରେ ଏକତ୍ର ହୁଏ । ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ କମ୍ ନୁହେଁ । ଅଲଗା ହୋଇ ଠିଆ ହେବା ସହଜ ନୁହେଁ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ଆଚରଣରେ କ 'ଣ ବୁଦ୍ଧିମାନର ବିଷୟ ତାହା ବିଷୟରେ ନିଜର ଦୃଢ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ଅଣଦେଖା କରିବାକୁ ଜ୍ଞାନର ଅଭାବକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ସହଜ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହା ନିଜର କ୍ଷମତା ଉପରେ ଥିବା ସୀମାବଦ୍ଧତା ପ୍ରତି ଏକ କଠୋର ସମ୍ମାନ ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ବିଜ୍ଞ କିମ୍ବା ରାଜନୈତିକ କ 'ଣ ସେ ବିଷୟରେ ନିଜ ଧାରଣାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରଭାବକୁ ବାରଣ କରେ । ନ୍ୟାୟିକ ଶପଥର ପାଳନରେ ସେହି ଆତ୍ମସଂଯମ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, କାରଣ କଂଗ୍ରେସ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଶାଖା କ "ଣ କରନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିନାହିଁ ।

ଯେତେବେଳେ ଏକ ରାଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଏ, ନ୍ୟାୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ଏହା ସ୍ଥିର କରିବା ଯେ ବିଧାନସଭା

କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସମ୍ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷମତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ନାହିଁ, ତେବେ ଅଦାଲତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏପରି କରିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ସ୍ୱୟଂ-ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସରକାରଙ୍କ ଏକ ସମନ୍ୱିତ ଶାଖାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦିଅନ୍ତି । ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବାବେଳେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଅପିଲ ଅଧିକାରୀ ନୁହେଁ । ସମ୍ବିଧାନ ଅଦାଲତକୁ ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା କିମ୍ବା ପରାମର୍ଶ ଦେବା କିମ୍ବା ସମ୍ବିଧାନ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉପଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ, ଯଦି ଏହି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କର ସାମ୍ବିଧାନିକ ସୀମା କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତାକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପିଲ ଅଧୀନରେ ଥିବା ରାୟ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପାଳନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ଚୟନ କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅବୈଧ ଅଟେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଯୁକ୍ତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଆମକୁ ଦେଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ସମ୍ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟର ତିନୋଟି ଅଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟିକୁ ରାଜ୍ୟର ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ନାମଲେଖା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୀତିଗତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଜାମ୍ମୁ ଏବଂ ଶ୍ରୀନଗରର ଉଭୟ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ପ୍ରବେଶ 25 ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର III ତାଲିକା, ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 246 (2) ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 162 ଏବଂ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 5 ଯାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ତାହା ନିମ୍ନରେ ପୁନଃଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଛି :

> “ପ୍ରବେଶ 25 । ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା, ଡାକ୍ତରୀ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସମେତ ଶିକ୍ଷା, ତାଲିକା I ର ପ୍ରବେଶ 63,64,65 ଏବଂ 66 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ; ଶ୍ରମର ବୃତ୍ତିଗତ ଏବଂ ବୈଷୟିକ ତାଲିମ"
>
> " ଅନୁଚ୍ଛେଦ 246 । ସଂସଦ ଏବଂ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ଆଇନର ବିଷୟ-(2) ଖଣ୍ଡ (3) ରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ସଂସଦ ଏବଂ ଖଣ୍ଡ (1) ର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି କୌଣସି ରାଜ୍ୟର ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ମଧ୍ଯ ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର III ତାଲିକାରେ (ଏହି

ସମ୍ବିଧାନରେ "ସମକାଳୀନ ତାଲିକା" ଭାବେ ସୂଚିତ) ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର କ୍ଷମତା ରହିଛି ।"

"ଅନୁଚ୍ଛେଦ 162 । ରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କ୍ଷମତାର ବ୍ୟାପକତା-ଏହି ସମ୍ବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କ୍ଷମତା ସେହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହେବ ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରାଜ୍ୟର ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବାର କ୍ଷମତା ରହିଛି ।

" ଧାରା 5 । ରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତାର ବିସ୍ତାର-ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ପାଇଁ ସଂସଦର କ୍ଷମତା ଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ।"

"ବୈଧାନିକ ସ୍ୱାଧୀନ ସଂସ୍ଥା" ଗଠନ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅର୍ଥ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସମ୍ବିଧାନ ବିଧାନସଭା ପାଇଁ ଏହା ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକ୍ରିୟା 1 ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି । ସମ୍ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଧାନସଭା ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ । କେବେ ଏବଂ କେଉଁ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯିବ, ତାହା ବିଚାର କରିବା କେବଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଦାୟିତ୍ୱ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଧାନସଭାକୁ ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ଏବଂ ଅପିଲ ଅଧୀନରେ ରାୟରେ ଏହାକୁ ଦୋହରାଇବାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ ।

ନରେନ୍ଦର ଚାନ୍ଦ *ହେମ ରାଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗଭର୍ଣ୍ଣର, କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳ, ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1972] 1* SCR 940 ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ନିମ୍ନମତେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି :

" କର ଲାଗୁ କରିବାର କ୍ଷମତା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏକ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତା । ସେହି କ୍ଷମତା ସିଧାସଳଖ ବିଧାନସଭା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ କିମ୍ବା କିଛି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅଧୀନରେ, ବିଧାନସଭା ସେହି କ୍ଷମତାକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରେ । କିନ୍ତୁ ସେହି କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ, ତାହା ବିଧାନସଭା ଦ୍ୱାରା ହେଉ କିମ୍ବା

ଏହାର ପ୍ରତିନିଧି ଦ୍ୱାରା ହେଉ, ଏକ ବୈଧାନିକ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ଅଟେ । କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଉପରେ କ୍ଷମତା ନ୍ୟସ୍ତ କରିବା ସେହି କ୍ଷମତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କିମ୍ବା ପ୍ରଶାସନିକ ଶକ୍ତିରେ ପରିଣତ କରିନଥାଏ । କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବିଧାନସଭାକୁ ଆଦେଶ ଜାରି କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସେହିପରି କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ଅଧସ୍ତନ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ଏପରି ଏକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିବା କିମ୍ବା ନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରେ ।

ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ *ବନାମ ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ଛାତ୍ରଙ୍କ ପିତାମାତା, ସିମଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1985] 3 SCC 169 ମାମଲାରେ* ଏହି ଅଦାଲତ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି :

"......ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ପ୍ରକୃତରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରାଗିଂର ଦୁଷ୍ଟତାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଆଇନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ବାଧ କରିବାର ଏକ ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରୟାସଠାରୁ କମ୍ ନୁହେଁ, କାରଣ ଅନ୍ୟଥା ଏହା ବୁଝିବା କଷ୍ଟକର ଯେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଏବଂ ସ୍ୱଷ୍ଟ ବିବୃତ୍ତି ପରେ ଯେ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ ସରକାର ଆଇନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବେ ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯିବ, ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ପୁଣି ଥରେ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ତେଣୁ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏହା କରିବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ । କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ କି ନାହିଁ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଶାଖାର ଦାୟିତ୍ୱ । ଅବଶ୍ୟ, ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଯେକୌଣସି ସଦସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଆଇନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର କୌଣସି ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଆଇନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ, ଅଦାଲତ ଏହାକୁ ଯେତେ ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ବିବେଚନା କରନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି । ଏହା ଏପରି କୌଣସି ବିଷୟ ନୁହେଁ ଯାହା ସମ୍ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟପାଳିକା ପାଇଁ ଆବଣ୍ଟିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ।

"........କିନ୍ତୁ ସେହି ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ପାଇଁ ନ୍ୟସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରଣୟନ

କରିବା କିମ୍ବା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଉପରେ ଏହାକୁ ପାରିତ କରିବା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରଣୟନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ନିଜେ ଏକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀରର ବିଧାନସଭା ଡାକ୍ତରୀ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିନଥିବାରୁ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 5 ସହିତ ପଢାଯାଇଥିବା ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 162 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ପରିଚାଳିତ ହେବ । ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବିଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସରକାରଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟର ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡିକରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ନୀତି ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀଠାରୁ ସେହି କ୍ଷମତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷମତା ନଥାଏ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କ୍ଷମତାରେ, ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ କୌଣସି ଆଇନର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୈଧାନିକ ପ୍ରାଧିକରଣ ଗଠନ ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ନିଜର ସ୍ୱତଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମାକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରିଛନ୍ତି । ଆମେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଦେବୁ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ତଥା ଚୟନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଯୌକ୍ତିକତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସାମ୍ବିଧାନିକ କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ଦୁର୍ବଳତା ଆଧାରରେ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ।

ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀରର ବିଦ୍ୱାନ ମହାଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଅଲ୍ତାଫ୍ ଅହମ୍ମଦ ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ଥିଲେ, ମନୋନୀତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଏମ୍. ଏଚ୍. ବେଗ୍ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଜି. ଏଲ୍. ସାଙ୍ଗୀ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅଦାଲତଙ୍କ ପରାମର୍ଶର ସ୍ୱଭାବରେ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଉଛି ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହାକୁ ପାଳନ କରିଛନ୍ତି । ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ଚୟନ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି କିମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ଅଦାଲତରେ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଉପରେ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର ଅଭାବ ଆଧାରରେ କୌଣସି ପକ୍ଷ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ । ଏହି ରାୟକୁ ଖାଲି ପଢ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବିଚାରପୀଠ ରାୟ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି ଫାରୁକ୍ ବାଚାଙ୍କ ମାମଲାରେ ତାଙ୍କ

ରାୟରେ ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାରେ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ସ୍ୱାଧୀନ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୋହରାଇଥିଲେ ।"ବିଦ୍ୱାନ ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ପରାମର୍ଶ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆମେ ଏଥିରେ ସହମତ । ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ ମଧ୍ୟ ଦୃଢତା ଅଛି ଯେ ଉକ୍ତ ପରାମର୍ଶଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବୋଲି ଧରି, ସେଗୁଡ଼ିକ SRO 291 ପାଳନ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଶର୍ମାଙ୍କ ମାମଲାର ରାୟର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିସୂଚନାରେ ବିଶେଷ ଭାବେ କୁହାଯାଇଛି, "ଯେତେବେଳେ କି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାର ପୀଠ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା 17 ଏପ୍ରିଲ, 1987 ରେ ରାଜ୍ୟରେ MBBS/BDS ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ କେତେକ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ, ତେଣୁ ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ସରକାର ଏତଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।" ତେବେ, ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଭୀମ ସିଂହ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଦୁଇଟି ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧକ୍ଷଙ୍କୁ ଚୟନ ସହିତ ଯୋଡ଼ାଯାଇନାହିଁ । ତାହା ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି 1987 ଆଦେଶ ସହିତ ପଠାଯାଇଥିବା SRO 291, ଯାହା ଜାମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀରର ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଚୟନ କରିବା ପାଇଁ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପାଳନ କରିଥାଏ ।

ଶ୍ରୀ ଭୀମ ସିଂହ, ଶ୍ରୀ ଅନିଲ ଦେବ ସିଂହ, ଶ୍ରୀ ଡି. ଡି. ଠାକୁର ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସଲମାନ ଖୁର୍ସିଦ, ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ, ଦୃଢ଼ତାର ସହ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ତିନି ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ପୁନର୍ଗଠିତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କେବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲେ କାରଣ ଶ୍ରୀ ଜେ. ପି. କେସର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ ଯୋଗ ଦେଇନଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 17 ଅକ୍ଟୋବର, 1988 ରେ ପଠାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଯାଞ୍ଚ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ ବରଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ କମିଟି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରୁ ଯେ 1988 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ 15 ତାରିଖରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପୁନର୍ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 1988 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ 17 ତାରିଖର ସହମତ ଆଦେଶରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ଅଗଷ୍ଟ 7 ଏବଂ 8,1988 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଫଳାଫଳ ଅଗଷ୍ଟ 25,1988 ରେ ପ୍ରକାଶିତ

ହୋଇଥିଲା । ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା 29 ଅଗଷ୍ଟ, 1988 ରୁ 7 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1988 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସମଗ୍ର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା 17 ଅକ୍ଟୋବର, 1988 ରେ ପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପୁନର୍ଗଠନ ପାଇଁ ସହମତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଯୋଗ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କେବଳ ଚୟନଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଥିଲେ । ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନାରେ ପକ୍ଷପାତିତା କିମ୍ବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରିତାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ ।

ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପସ୍ଥାପନାଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବା । ଏହା ଏକ ସ୍ୱୀକୃତ ତଥ୍ୟ ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜେ. ପି. କେସର କେବେ ମଧ୍ୟ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଂଶବିଶେଷ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲେ । ଦୁଇ ସଦସ୍ୟ ଡକ୍ଟର ଆଗା ଅଶରଫ ଅଲ୍ଲୀ ଏବଂ ପ୍ରଫେସର ସତୀଶ ରାଇନାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚୟନଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ସଂକଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ତିନି ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏକ ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନଥିଲେ । ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ପ୍ରକୃତିର ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କେବଳ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଚୟନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିନଥିବା ତଥ୍ୟ ଅତଏବ ଚୟନକୁ ବେଆଇନ କରେ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅନିଲ ଦେବ ସିଂହ ୟୁନାଇଟେଡ୍ କମର୍ସିଆଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସେମାନଙ୍କର କର୍ମଚାରୀ, [1951] SCR 380 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇ ଚୟନ କରିବାର ବୈଧତାକୁ ନେଇ ବିବାଦ କରିଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947 ର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ନିଜର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦର ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଗଠନ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତିନି ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ହେବାର ଥିଲା । ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ପ୍ରାୟ ତିନି ମାସ ଧରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲେ । ଏକ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଦାଲତ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଏକ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ଗଠିତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ପୁନର୍ଗଠନ ନକରି ତୃତୀୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନ୍ୟାୟିକ ପରିସର ବାହାରେ ଥିଲା । ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ନିୟମ, 1949 ର ନିୟମ 5 ସହିତ ପଠାଯାଇଥିବା ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947 ର ଧାରା 7 ଏବଂ 8 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଏହି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଏକ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ସେତେବେଳେ ସରକାର ଏହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସୂଚିତ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା ଯେ ଏହା ଖାଲି ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି କି ନାହିଁ, ଏବଂ ଯଦି ସରକାର ଖାଲି ପୂରଣ ନକରିବାକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଅବଶିଷ୍ଟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପୁନର୍ଗଠନ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଆବଶ୍ୟକ

ଥିଲା । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସଂରଚନା ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଦେଶର ଅନୁପାତ କେବଳ ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ କମିଟି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚୟନରେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟିକ କିମ୍ବା ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଏହାପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅନିଲ ଦେବ ସିଂହ ଅବଧ ବିହାରୀ ସିହ୍ନା ବନାମ ବିହାର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଦେୱାନୀ ଅପିଲ 1650/67 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାରେ ବିହାର ରାଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧିନିୟମ, 1960 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ବିହାର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ନିୟମାବଳୀରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରକ ପରିଷଦ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣ ବାହ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦୁଇ ଜଣ ବାହ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କୁ ପରିଷଦରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ । ପରିଷଦରେ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି କେବଳ ମନୋନୀତ ହେବା ପରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଥିଲା । ଦୁଇ ବାହ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ତିନି ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ନିୟମାବଳୀର ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଏହି ଅଦାଲତ ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ବାହ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତିର ପଦବୀ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ବିନା ନୀତିନିର୍ଦ୍ଧାରକ ପରିଷଦର ଗଠନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । ଏହି ଅନୁପାତକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ତିନି ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅପର ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଦୁଇ ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଧ ଥିଲା । ଅନ୍ୟଥା ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇସାରିଥିଲା, ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି କରିବାକୁ ବାକି ନଥିଲା । ଏହାକୁ କେବଳ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଚୟନକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବାକୁ ଥିଲା । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚୟନ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତକରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଯୁକ୍ତି ଆଗତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବି ପରିସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଯାଇ ନଥିଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଲତାଫ ଅହମ୍ମଦ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଭାବେ ଅଦାଲତରେ ସମସ୍ତ ନଥି ଉପଲବ୍ଧ କରାଇଥିଲେ । ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ

ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାରି ପ୍ରତି କୌଣସି ହୋଇଥିବା ପକ୍ଷପାତ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାୟ ଦର୍ଶାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାରେ ଆମର କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ ।

ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉପରେ ଅନ୍ୟ ଆକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ସହମତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ପୁନର୍ଗଠିତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଥିଲେ ଯାହା ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ସମସ୍ତ ମାମଲା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହା କେବଳ କମିଟି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା ଚୟନ ବ୍ୟର୍ଥ ଅଟେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଲତାଫ ଅହମ୍ମଦ ଆମକୁ ନଥିଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଆମେ ଦେଖିପାରୁଛୁ ଯେ ଅଧ୍ୟାପକ ଶଫି-ଉଦ୍-ଦିନ୍, ଡକ୍ଟର ୱାଇ. ସିଂହ ଏବଂ ଡକ୍ଟର ଅବଦୁଲ ଅଜିଜ୍ ଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ କମିଟି ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଉତ୍ତର ପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ 24 ଅକ୍ଟୋବର, 1988 ରେ ଏହି ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ ଏକ ବିବରଣୀ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ 1988 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ 25 ତାରିଖରେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦୁଇ ସଦସ୍ୟ ଉକ୍ତ ଯାଞ୍ଚକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହା କହିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଯେ ଯାଞ୍ଚ କେବଳ କମିଟି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ । 1987 ଆଦେଶ ସହିତ ପଠନ କରାଯାଇଥିବା SRO 291 ଅଧୀନରେ ଏକ କମିଟି ନିଯୁକ୍ତ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା । ଏହି ମାମଲାରେ ଯାଞ୍ଚ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବାରୁ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କମିଟି ନିକଟରେ ନିଜର କ୍ଷମତା ତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଏହି ତର୍କରେ ଆମେ କୌଣସି ଶକ୍ତି ଦେଖୁନାହୁଁ ।

ଶ୍ରୀ ଭୀମ ସିଂହ ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କମିଟି ନିଯୁକ୍ତିକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମତରେ SRO 291 ଅଧୀନରେ କମିଟି କେବଳ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ । 1987 ଆଦେଶ ସହିତ SRO 291 ପଢ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ସମୟ ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ। ତେଣୁ କମିଟି ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ନାହିଁ ।

ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ଆୟୋଜନ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପରେ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଧ୍ୟାପକ ସତୀଶ ରୈନା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ

ଅଲତାଫ ଅହମ୍ମଦ ଆମକୁ ପ୍ରବେଶ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ ସାକ୍ଷାତକାର କିପରି ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ ତାହା ବୁଝାଇଲେ । ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଏକ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରକାରର ପରୀକ୍ଷା । ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ଦେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ପତ୍ରର ଗୋଟିଏ ନକଲ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ 70 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଗୋଟିଏ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଥାଏ ଏବଂ ତିନୋଟି ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ତର ପତ୍ର ହେଉଛି ଏକ ମୁଦ୍ରିତ ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ସମ୍ମୁଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଉତ୍ତର ଲେଖିବାକୁ ପଡିବ । ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତରର ସଂଖ୍ୟା ରଖିବାକୁ ପଡିବ । ସେହିପରି ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଆଧାରରେ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଶୀର୍ଷକରେ ମୁଦ୍ରିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଲଟ୍ 'A' ରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ର ରହିଥାଏ । ଲଟ୍ 'B' ରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ସାଧାରଣ ଦକ୍ଷତାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ର ରହିଥାଏ । ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ଉତ୍ତର ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ରର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ରହିଥାଏ । ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲଟରୁ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ର ଉଠାଇବାକୁ କୁହାଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଶୀର୍ଷକ 'A' କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚାରି ମାର୍କ ଏବଂ ଲଟ 'B' କ୍ଷେତ୍ରରେ 3.5 ମାର୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । 'ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପତ୍ରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥାଏ । ଉତ୍ତର ପୁସ୍ତିକାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତର ଅନୁସାରେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ସମେତ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଟେପ୍ ରେକର୍ଡିଂ ଏବଂ ନଥିରେ ରଖାଯାଏ । ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ଫଳାଫଳ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର CMC ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡକୁ ପଠାଯାଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଦାଲତରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବିଚକ୍ଷଣତାର ଉପାଦାନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ହଟାଇ ଦେଇଛି ଏବଂ ପକ୍ଷପାତିତାର ପରିସରକୁ ହ୍ରାସ କରିଛି । ଶ୍ରୀ ଅଲତାଫ ଅହମ୍ମଦ ଉତ୍ତରପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ କିମ୍ବା କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଟେପ୍ ରେକର୍ଡିଂ ଚଳାଇବାକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଯଦିଓ ଶ୍ରୀ ଭୀମ ସିଂହ ସାଧାରଣତଃ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷାରେ ତ୍ରୁଟି ରହିଛି,

କିନ୍ତୁ ସେ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କୌଣସି ଦୁର୍ବଳତା ବିଷୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିନଥିଲେ । ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସଲମାନ ଖୁର୍ସିଦ ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠତା ଆଣିବା ଏବଂ କଳ୍ପନାଗତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ସମୟରେ ସୁଯୋଗର ଉପାଦାନ ପ୍ରବେଶ କରିଛି । ଆମେ ଏପରି ଏକ ଚୟନ ପଦ୍ଧତିକୁ ଆଗତ କରିବୁ ଯାହା ମାନବୀୟ ବିଚାର ଏବଂ ପକ୍ଷପାତିତାକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବ, କିନ୍ତୁ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ସୁଯୋଗର ଏକ ଅଂଶ ଆଣିପାରେ ।'ମୌଖିକ ସାକ୍ଷାତକାର' ର ଏହି ପଦ୍ଧତି କୌଶଳ କ୍ର. ଗୁପ୍ତା ବନାମ ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ, [1984] 3 ଏସ. ସି. ଆର. 407 ରେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ଅଦାଲତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି :

> " ...... ଆମେ ଆମର ପ୍ରଶଂସା ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମୌଖିକ ସାକ୍ଷାତକାରରେ 1 ରୁ 3 ଜଣ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ବ୍ୟବହାରିକ ଭାବରେ ଶୂନ୍ୟ ତ୍ରୁଟି ଏବଂ ଦୁର୍ବଳତା ସ୍ଥିର କରିଛନ୍ତି । ପରିଚାଳିତ ମୌଖିକ ସାକ୍ଷାତକାର ପରୀକ୍ଷା ନିରପେକ୍ଷ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଅଭିଯୋଗରୁ ମୁକ୍ତ, ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ .... ନିଃସନ୍ଦେହରେ, ଅଦାଲତଙ୍କ ଆଶା ଯାହା କୌଣସି ମନମୁଖୀ କିମ୍ବା ଅଯୌକ୍ତିକ ବିଷୟ ଉପରେ ଆକ୍ଷେପ କରେ, ତାହା ଚୟନ କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟଭାରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଯେତେବେଳେ ସିଜରଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ପରି ଯାନ୍ତ୍ରିକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଭିଡ଼ ହେଉଛି, ଚୟନ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଏବଂ ସମାଲୋଚନା ବାହାରେ । ଏହି ମାମଲାରେ ଏହା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭାବରେ ହାସଲ କରାଯାଇଛି । ଆମେ ଆଶା କରୁଛୁ ଯେ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତରଦାତା 1 ରୁ 3 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରୁ ପ୍ରେରଣା ନେବେ ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ନେତୃତ୍ୱ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଯୁବ ଆଶାୟୀଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବ ।

ଜମ୍ମୁ ଏବଂ କାଶ୍ମୀର ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ 1984-85 ଅଧିବେଶନ ପାଇଁ MBBS ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପରୀକ୍ଷାକୁ ଏହି ଅଦାଲତ ଅତୁଲ ଖୁଲ୍ଲାର ବନାମ ଜମ୍ମୁ ଏବଂ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ, [1986] Supp. SCC225 ମାମଲାରେ *ପୁନର୍ବାର ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ତର୍କରେ ଆମେ* କୌଣସି ଶକ୍ତି ଦେଖୁନାହୁଁ ଏବଂ ଚୟନକୁ ସମର୍ଥନ କରୁ ।

ଅଧ୍ୟାପକ ସତୀଶ ରାଇନାଙ୍କ ଆଚରଣକୁ ପ୍ରତିକୂଳ ସମାଲୋଚନା କରୁଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଭୀମ ସିଂହ ଫାରୁକ୍ ବାଚାଙ୍କ ମାମଲାର ଜଣେ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଭୀମ ସିଂ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆଚରଣ ଉପରେ ଜଣେ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିକୂଳ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ପଣ କରିବା ଅନ୍ୟାୟ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ମତରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ ଚୟନକୁ ବ୍ୟର୍ଥ କରାଯାଉଛି । ଏହା ଠିକ୍ ଯେ କିଛି ପ୍ରତିକୂଳ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବିଦ୍ୱାନ ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ କରାଯାଇନାହିଁ, ଯିଏ ସନ୍ଦର୍ଭ ଆଧାରରେ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯାହା ବି ହେଉ, ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ସମେତ ସମସ୍ତ ପକ୍ଷ ସହମତ ଆଦେଶରେ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ, ଯାହା 1988 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 17 ତାରିଖରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ପୁନର୍ଗଠିତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷରେ ଅଧ୍ୟାପକ ସତୀଶ ରାଇନାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମତରେ, ସହମତ ଆଦେଶ ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ଅଧ୍ୟାପକ ସତୀଶ ରାଇନାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଧ୍ୟାପକ ସତୀଶ ରାଇନାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ପରିଚାଳିତ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନେଇ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା, ବରଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ପୁନର୍ଗଠିତ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉପରେ ତାଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହମତ ଆଦେଶ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

SLP (C) ସଂଖ୍ୟା 1299/89 ରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ବି. ସେନ୍ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ 50 ପ୍ରତିଶତ ଆସନ ସାଧାରଣ ବର୍ଗରୁ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 50 ପ୍ରତିଶତ ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗରୁ ପୂରଣ କରାଯିବ । ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ସଂରକ୍ଷିତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ପ୍ରଥମ 50 ପ୍ରତିଶତ ଆସନରେ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗରେ ଯେଉଁ ଆସନ ସେ ଦଖଲ କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ତାହା ଅନ୍ୟ କିଛି ସଂରକ୍ଷିତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ କମ୍ ଅଙ୍କ ସହିତ ଦିଆଯାଏ । ତାଙ୍କ ମତରେ, ଯେଉଁ ସଂରକ୍ଷିତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉଭୟ ସାଧାରଣ ବର୍ଗ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗରେ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି, ସେ ସାଧାରଣ ବର୍ଗ ନୁହେଁ, ବରଂ ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗରେ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । 1982 ମସିହା ଜୁଲାଇ 3 ତାରିଖର SRO 272 ସହିତ ପଠାଯାଇଥିବା SRO 291 ଅଧୀନରେ ଏହି ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । SRO 272ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଭାଗକୁ ଏକତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ଯେ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର 50 ପ୍ରତିଶତ ଆସନ ପ୍ରଥମେ ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଆସନ

ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗକୁ ଦିଆଯିବ । ପ୍ରଥମ 50ଟି ପଦବୀ ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ସଂରକ୍ଷିତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବେ ଗଣନା କରିବା SRO 272 ଅଧୀନରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ । ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ । ସଂରକ୍ଷଣ/ସାଧାରଣ ପଦବୀ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଫଳରେ ସଂରକ୍ଷଣ ବର୍ଗରେ ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ହୋଇଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ନଥିରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏହି ବିବାଦରେ ଆମେ କୌଣସି ଗୁଣବତ୍ତା ଦେଖୁନାହୁଁ ।

ଶ୍ରୀ ବି. ସେନ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଭୀମ ସିଂହ ମଧ୍ୟ ଏହି ଆଧାରରେ ଚୟନ ଉପରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ 1986 ମସିହା ମେ ମାସ 9 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ 1983 ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ 7 ତାରିଖର SRO 380ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ ଯେଉଁ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ଅଙ୍କ ହାସଲ କରିବେ, ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଡକାଯିବ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଏ ଯେ ଯେହେତୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ଅଙ୍କ ସ୍ଥିର କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଚୟନ ମନ୍ଦ ଅଟେ । ଆମେ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ସହ ସହମତ ନୁହଁ । ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଆସନ ସଂଖ୍ୟାର ଚାରି ଗୁଣ ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଡାକିଥିଲେ । ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ପ୍ରତିଶତ ଅଙ୍କ ସ୍ଥିର କରିବା କିମ୍ବା ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଡାକି ଯୋଗ୍ୟତା ନ୍ୟୁନତମ ଅଙ୍କ ସୂଚିତ କରିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ମୁକ୍ତ ଥିଲା । ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷାରେ ସମସ୍ତ 2921 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ 710 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ, ଉପଲବ୍ଧ ଆସନ ସଂଖ୍ୟାର ଚାରିଗୁଣ, ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଡକାଯାଇଥିଲା । 710 ରେ ନ୍ୟୁନତମ ଅଙ୍କ ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ଅଙ୍କକୁ ସୂଚିତ କରେ । ତେଣୁ ଏହି ବିବାଦର କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ ।

SLP (C) ସଂଖ୍ୟା 92/1989 ରେ CMP 4252A/1989 ଜଣେ ଇକବାଲ ସିଂହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ଯିଏକି କ୍ରୀଡ଼ାବିତ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ଆସନ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀ ଅନୀଲ ଦେବ ସିଂହ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍ ବର୍ଗରେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନରେ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । SRO 272 ଅଧୀନରେ ଜଣେ କ୍ରୀଡ଼ାବିତଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ/ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ କ୍ରୀଡ଼ା ଏବଂ ଖେଳରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍ ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଚୟନ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମୌଖିକ

ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜିତ ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ କ୍ରୀଡ଼ା ବର୍ଗରେ ଚୟନ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ଇକବାଲ ସିଂହଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ । ତେଣୁ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି ।

ଅସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଶାହିନ୍ ଆରାଙ୍କ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଇ. ସି. ଅଗ୍ରୱାଲା ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରାର୍ଥୀ 73.83 ଅଙ୍କ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଝିଅକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯିଏ 73.83 ଅଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଟାଇ ହେଲେ ଉଭୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ସମ୍ଭାବନା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ବିବାଦକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଆନ୍ତଃ-ଯୋଗ୍ୟତା ପସନ୍ଦ କ୍ରମରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଦେଶକୁ ହେବ ଅର୍ଥାତ୍ :

(i) ଜୀବବିଜ୍ଞାନରେ ଅଧିକ ନମ୍ବର ହାସଲ କରୁଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀ,

(ii) ଜୀବବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ରସାୟନ ବିଜ୍ଞାନରେ ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ ଅଧିକ ଅଙ୍କ ହାସଲ କରିଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀ,

(iii) ଅଧିକ ବୟସର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯିବ।

ଉପରୋକ୍ତ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଶାହିନ୍ ଆରାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅନ୍ୟ ଝିଅକୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଇ. ସି. ଅଗ୍ରୱାଲା ଆଉ ଏକ ତର୍କ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ SRO 291 50% ଅଧୀନରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆସନଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ବର୍ଗରୁ ପୂରଣ କରାଯିବ । ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ 191 ଟି ଆସନ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି ଏବଂ ଏହିପରି 96 ଟି ଆସନ ସାଧାରଣ ବର୍ଗ ଏବଂ 95 ଟି ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗକୁ ଯିବା ଉଚିତ୍ । ତାଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ସାଧାରଣ ବର୍ଗକୁ ମାତ୍ର 93ଟି ଆସନ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଯଦି ଆଉ ତିନୋଟି ଆସନ ଯୋଡ଼ାଯାଏ, ଶାହିନ୍ ଆରା ଚୟନ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଆସେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଅଲତାଫ ଅହମ୍ମଦ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ଗ୍ରହଣର 50 ପ୍ରତିଶତ ଗଣନା କରାଯିବ । ତାଙ୍କ ମତରେ MBBS ପାଇଁ 175ଟି ଆସନ ଏବଂ BDS ପାଇଁ 10ଟି ଆସନ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ରହିଛି, ଯାହାକୁ ସେ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମତରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ମୋଟ 185ଟି ଆସନ ରହିଥିବା ବେଳେ ସାଧାରଣ ବର୍ଗକୁ 93ଟି ଆସନ ଦିଆଯାଇଛି । ସେ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସରକାରୀ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରବାସୀ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କର୍ମଚାରୀ, ପାରା ମିଲିଟାରୀ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଅଣ-

ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ପାଇଁ ଛଅଟି ଅତିରିକ୍ତ ଆସନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ତାଙ୍କ ମତରେ ଏହି ଛଅଟି ଆସନକୁ ଉପଲବ୍ଧ ଆସନ ସହିତ ଯୋଡ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିବ । ସାଧାରଣ ବର୍ଗ ପାଇଁ 50 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଆସନ ସଂଖ୍ୟା ଭାବେ 185 ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଆମେ କୌଣସି ଅବୈଧତା ଦେଖୁନାହୁଁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପୃଥ୍ୱୀରାଜ SLP (C) ସଂଖ୍ୟା 305/89 ରେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଜ୍ୟୋତି କୁମାରୀ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ତାଲିକାରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନରେ ଅଛନ୍ତି । 8 ପ୍ରତିଶତ ସଂରକ୍ଷଣ କାରଣରୁ ଏହି ବର୍ଗ ପାଇଁ 15ଟି ଆସନ ରହିଛି । ଏହି 15ଟି ଆସନ ମଧ୍ୟରୁ 50 ପ୍ରତିଶତ ଆସନ ମହିଳା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଥିବାରୁ ପୁରୁଷଙ୍କୁ 7ଟି ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ 7ଟି ଆସନ ଦିଆଯାଇଛି । ଜ୍ୟୋତି କୁମାରୀଙ୍କଠାରୁ ଭଲ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବାରୁ ପନ୍ଦରତମ ଆସନ ଜଣେ ପୁରୁଷ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପୃଥ୍ୱୀରାଜ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ମହିଳା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଅଷ୍ଟମ ଆସନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଜଣେ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଆସନ ଥିବାରୁ ଏହା ଭଲ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ପୁରୁଷ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା SLP (C) ସଂଖ୍ୟା 16112-57/88 ଏବଂ SLP (C) ସଂଖ୍ୟା 92/89 ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବାତିଲ କରିବା ଏବଂ ସଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି, ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ବିଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । SLP (C) ସଂଖ୍ୟା 287/1989, SLP (C) ସଂଖ୍ୟା 305 / 1989 and SLP (C) ସଂଖ୍ୟା 1299 / 1989ରୁ ଉପୁଜିଥିବା ଦେୱାନୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ବିଫଳ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।CMP 4252A/89 ମଧ୍ୟ ଖାରଜ ହୋଇଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଜି. ଆର୍. ଏସ୍. ଏସ୍.

ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଅନୁବାଦିକା

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।